

LATVIJA PASAULĒ UN EIROPAS SAVIENĪBĀ

2020. gads, avoti: Eurostat un FAO

Latvija ir viena no mazajām Eiropas Savienības (ES) akvakultūras produktu ražotājvalstīm. Ņemot vērā saražoto zvejniecības produkciju, 2020. gadā starp ES ražotājvalstīm tā ieņēma 16. vietu.

(1.000 tonnas)	Pasaule	ES-27	Latvija	% pasaule	% ES-27
Nozveja	91.260	3.869	61	0,067%	1,6%
Akvakultūra	122.573	1.088	1	0,001%	0,1%
Kopā	213.833	4.957	62	0,029%	1,2%

ZVEJAS FLOTE

Flote: 2021. gads, avots: ES zvejas flotes reģistrs – Eurostat

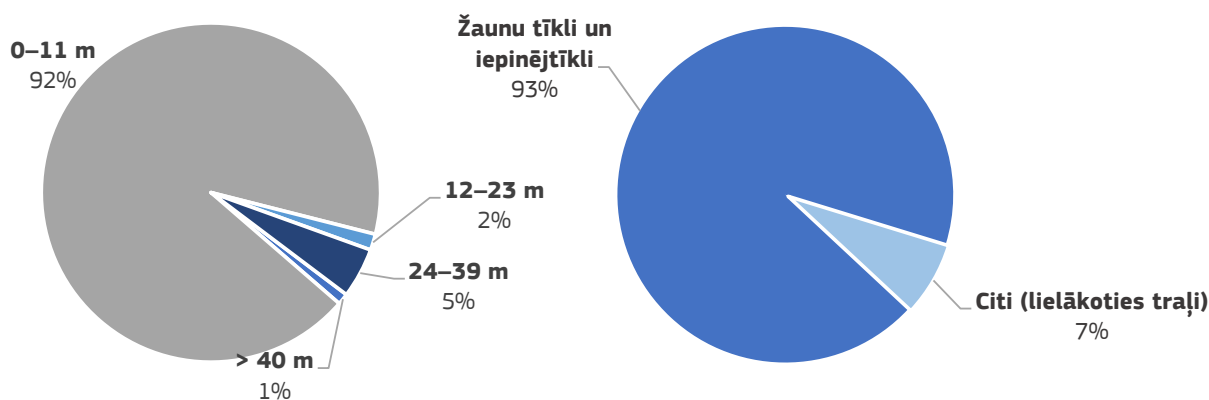
Nodarbinātība: 2020. gads, avots: JRC

Kuģi (2021. g.)	Ietilpība (2021. g.)	Jauda (2021. g.)	
Skaitis: 653	Bruto tonnāža (BT): 21 919	kW: 38 083	
KOPĒJAIS PILNAS SLODZES EKVIVALENTS (PSE): 247 (2020. gads, avots: JRC)			
0–11 m	12–23 m	24–39 m	> 40 m
Darbavietas (PSE): 43 %	Darbavietas (PSE): 15 %	Darbavietas (PSE): 42 %	Darbavietas (PSE): 0 %

BT – Bruto tonnāža; KW – kilovati; PSE – pilnas slodzes ekvivalents

Latvijas zvejas flote pēc garuma un iekārtām

(% no kopējā kuģu skaita)

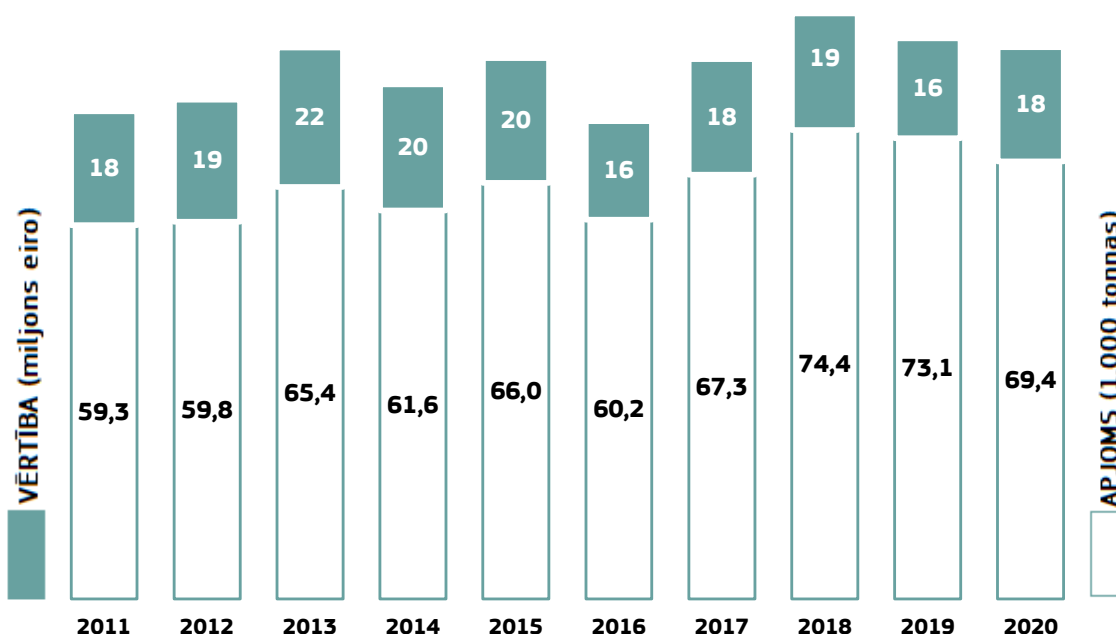

IZKRĀVUMI

Avots: EUMOFA, balstoties uz Eurostat datiem.

Izkrāvumi ietver jebkuru zvejniecības produktu sākotnējo izkrāvumu no zvejas kuģu klāja konkrētajā ES dalībvalstī. Tajos ietilpst arī ūdensaugi un sugas, kas nav paredzētas cilvēku patēriņam. Izkrāvumi tiek reģistrēti neto svarā un vērtībā un attiecas uz tiem daudzumiem, ko realizējuši ES dalībvalstu, kā arī Islandes, Norvēģijas un AK zvejas kuģi. 2020. gadā Latvijas izkrājumus veido tikai svaigi ķidātie un neķidātie produkti, kas paredzēti cilvēku patēriņam. Valstī ir reģistrētas 13 zvejas ostas (avots: ES Master Data Register, pirmdiena, 2022. gada 13. jūnijs).

Kopējie izkrāvumi. Vērtību deflācija veikta, izmantojot IKP deflatoru (bāze – 2015. g.)

Galvenās izkrautās komerciālās zivju sugas un % no kopējā daudzuma

2020. g., milj. eiro (nominālvērtība) un 1000 tonnas

BRĒTLIŅA	9,4	47%
SIĻĶE	7,8	39%
KARPA	1,3	7%
SALAKA	0,5	2%
EIROPAS PLEKSTE	0,4	2%
CITAS	0,7	3%

32,5	47%	BRĒTLIŅA
29,9	43%	SIĻĶE
2,6	4%	SALAKA
2,1	3%	KARPA
0,8	1%	EIROPAS PLEKSTE
1,5	2%	CITAS

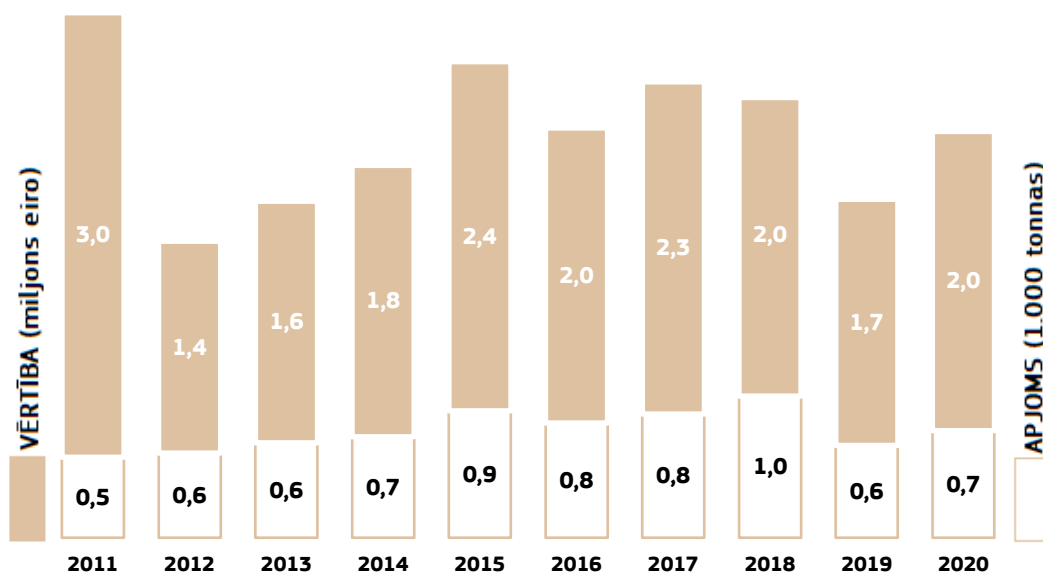
AKVAKULTŪRA

Avots: EUMOFA, balstoties uz Eurostat un FAO datiem.

Akvakultūra ir ūdenī (saldūdenī vai sālsūdenī) mītošo organismu, piemēram, zivju, gliemju, vēžveidīgo un ūdensaugu audzēšana. Ar akvakultūru saistītie dati tiek reģistrēti dzīvsvara ekvivalentā un vērtībā.

Latvijā akvakultūra aprobežojas ar saldūdenī mītošo organismu audzēšanu. Balstoties uz Eurostat datiem, 2022. gadā galvenokārt tika izmantotas šādas audzēšanas metodes: 78% no produkcijas tika audzēti dīķos, bet pārējās produkcijas audzēšanai tika izmantotas citas metodes, par kurām dati nav pieejami.

Kopējā produkcija. Vērtību deflācija veikta, izmantojot IKP deflatoru (bāze – 2015. g.)

Galvenās audzētās komerciālās zivju sugas un % no kopējā daudzuma
2020. g., milj. eiro (nominālvērtība) un 1000 tonnas

Suga	Vērtība (milj. eiro)	Procenti (%)	Apjoms (1000 tonnas)	Procenti (%)
KARPA	1,2	56%	0,5	76%
CITAS SALDŪDENS ZIVIS	0,5	22%	0,1	12%
CITAS	0,5	22%	0,1	12%

RAŽOTĀJU ORGANIZĀCIJAS

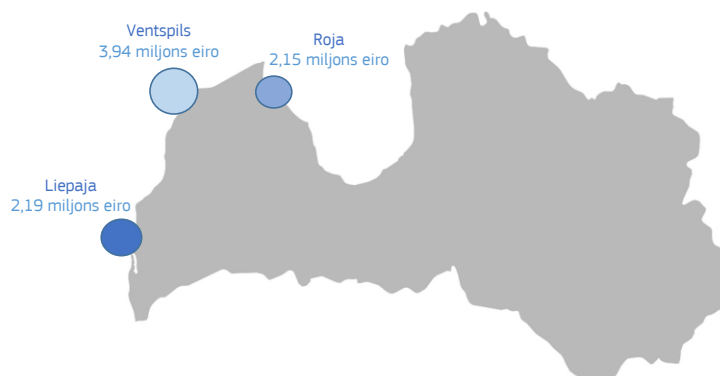
10.11.2022. dati, avots: DG MARE, [saite](#)

Latvijā ir **3** oficiāli atzītas **ražotāju organizācijas (RO)**, kas darbojas zvejniecības sektorā. Šo organizāciju uzdevums – veicot savu biedru darbību kolektīvo pārvaldību, veicināt Kopējās zivsaimniecības politikas (CFP) un Tirgu kopīgās organizācijas (CMO) mērķu sasniegšanu.

PIRMĀS PĀRDOŠANAS 2021. g., avots: EUMOFA

Pirmā pārdošana attiecas uz zivīm, kas ir pārdotas vai reģistrētas zivju produktu izsoļu namā vai kas ir pārdotas reģistrētiem pircējiem vai ražotāju organizācijām (RO). Pirmās pārdošanas dati var atšķirties no izkrāvumu datiem, jo pirmajā pārdošanā netiek uzskaitītas zivis, ko izkrauj pārstrādes uzņēmumu kuģi, kā arī tās, kas uzreiz tiek pārdotas pārstrādātājiem.

Latvijā nav zivju izsoļu tirgus. 2021. gadā kopējais pirmās pārdošanas apjoms Latvijas pārdošanas vietās sasniedza 46 642 tonnas un 9,96 miljonus eiro. Top-3 pārdošanas vietas īstenoja 80 % un 83% no kopējās pārdotās produkcijas, attiecīgi pēc apjoma un vērtības rādītājiem.

Top-3 pārdošanas vietas	Apjoms (tonnas)	Vērtība (miljoni eiro)	Top-3 galvenās tirdznieciski nozīmīgās sugas (pēc vērtības)
Ventspils	16.696	3,94	Brētliņa, Siļķe, Eiropas plekste
Liepāja	7.818	2,19	Brētliņa, Siļķe, Eiropas plekste
Roja	12.738	2,15	Siļķe, Brētliņa, Salaka

PĀRSTRĀDE

Pēc Eurostat SBS datiem Latvijas zivju pārstrādes industrijā 2020. gadā tika nodarbinātas 2,625 personas. Nozarē reģistrētā pievienotā vērtība sasniedza 50,3 miljonus eiro, veidojot 11,9% no kopējās saražotās pārtikas produktu pievienotās vērtības. Galvenie pārdotie zivju produkti 2021. gadā bija “Sagatavotas vai konservētas sardīnes, sardinellas, brētliņas, šprotes, veselas vai gabalos (izņemot maltas zivis, sagatavotus produktus un gatavos ēdienus)” un “Zivju, vēžveidīgo, gliemju vai citu ūdens bezmugurkaulnieku milti, rupja maluma milti vai granulas, kas nav paredzētas patēriņam cilvēku uzturā” (avots: Eurostat PRODCOM).

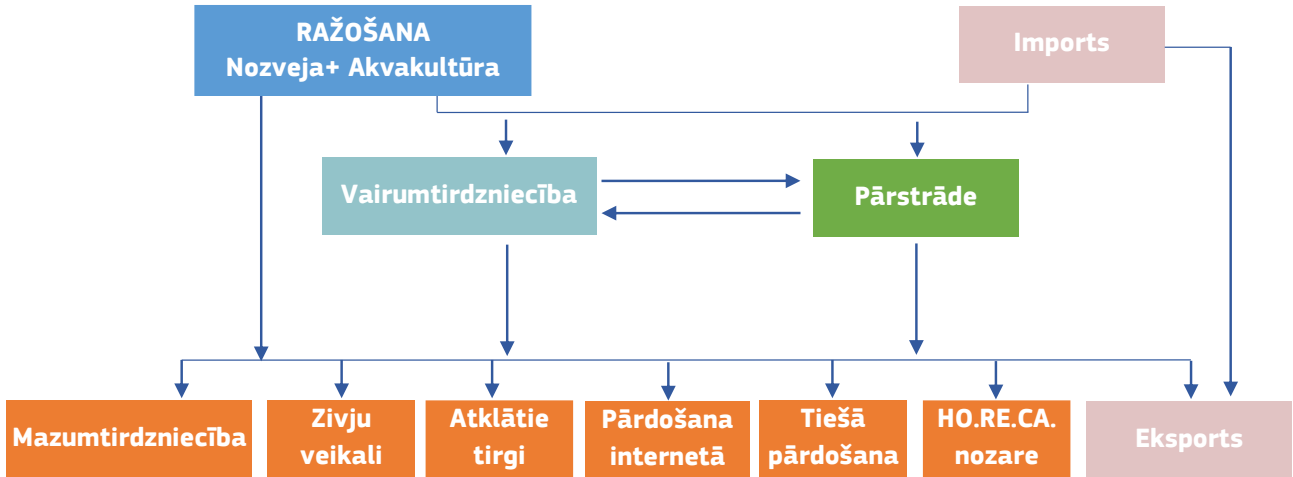
91 uzņēmumi
Pārdošanas apjomi: 225,8
milj. eiro

(2020. gads, avots: Eurostat SBS).

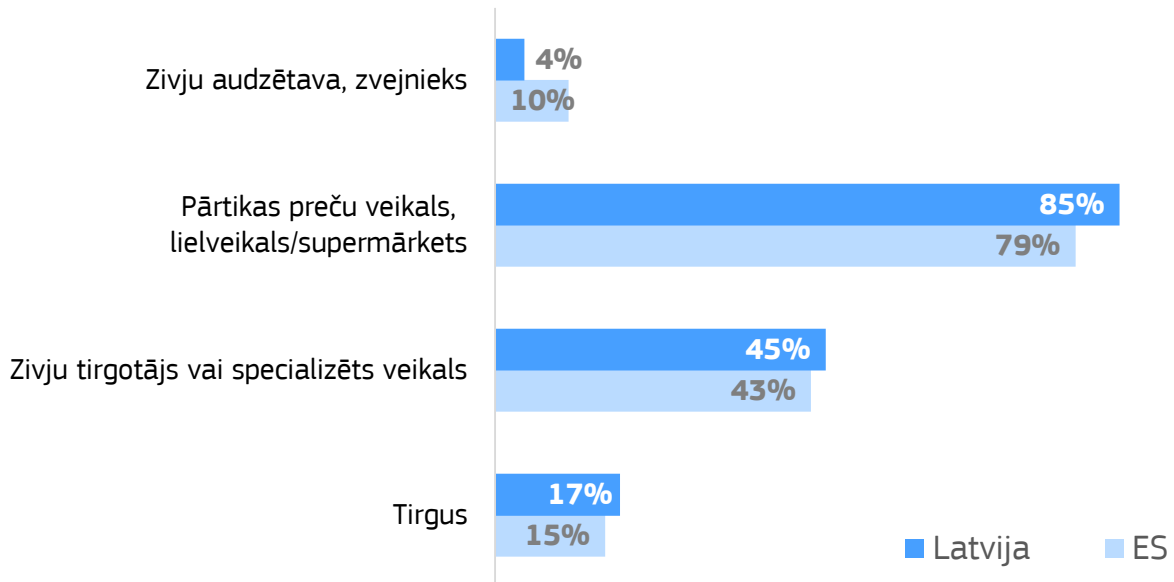

SADALĪJUMS

Zvejniecības un akvakultūras produktu piegādes ķēde Latvijā (avots: Eurofish):

Patērētāju biežāk izmantotie pirkšanas kanāli (avots: Eurobaromets, 2021. g.):

Pēdējoreiz atjaunināts: 10.02.2023

IMPORTS UN EKSPORTS

Avots: EUMOFA, balstoties uz Eurostat COMEXT datiem. Stabiņu diagrammu vērtību deflācija veikta, izmantojot IKP deflatoru (bāze – 2015. g.).

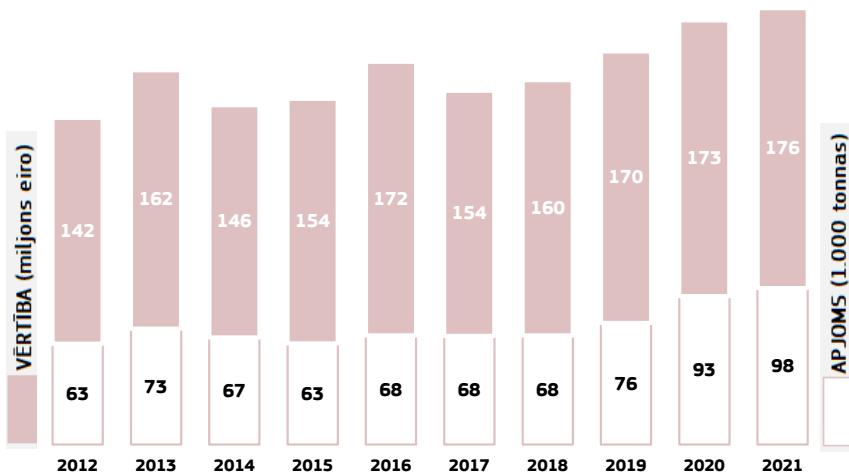
IMPORTS

Galvenās importētās komerciālās zivju sugas un % no kopējā importa

2021. g., milj. eiro (nominālvērtība)

LASIS	53	26%
MENCA	28	14%
SKUMBRIJA	20	10%
SILĶĒ	14	7%
KAVIĀRS, AKNAS, IKRI UN PIEŅI	8	4%
CITAS	78	39%

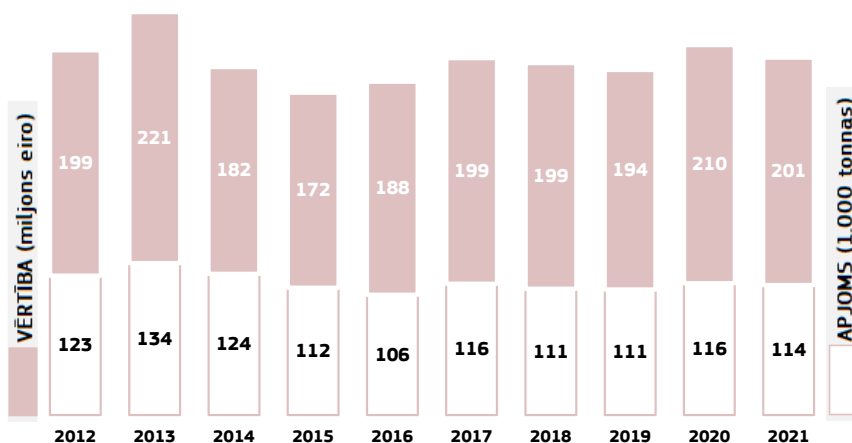
EKSPORTS

Galvenās eksportētās komerciālās zivju sugas un % no kopējā eksporta

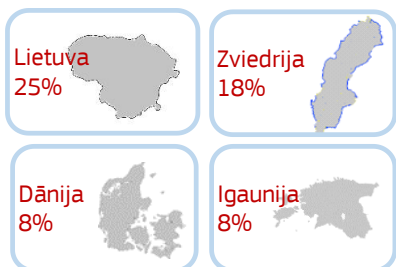
2021. g., milj. eiro (nominālvērtība)

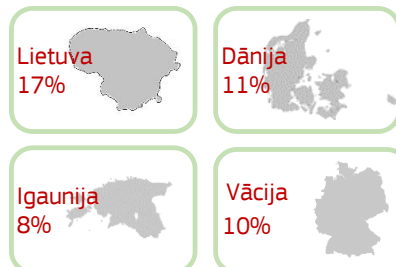
FORELE	41	17%
LASIS	31	13%
GILTHEAD SEABREAM	23	10%
TUNZIVS, SVĪTRAINĀ	18	8%
EIROPAS JŪRASASARIS	10	4%
CITAS	114	52%

Galvenās **IZCELSMES** valstis (pēc vērtības, 2021)

Galvenās **MĒRĶA** valstis (pēc vērtības, 2021)

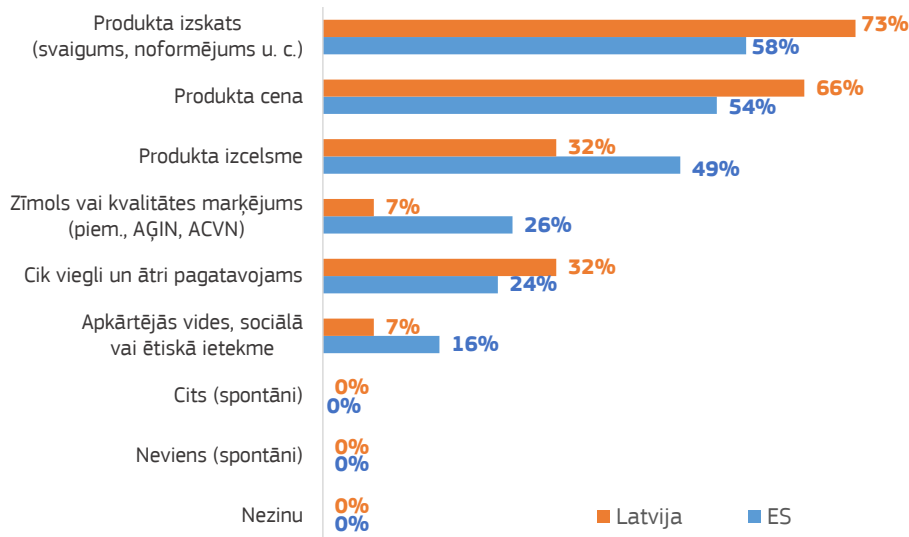
PATĒRIŅŠ

Acīmredzamais patēriņš 2020. gadā sasniedza 22,89 kg uz vienu iedzīvotāju. Salīdzinot ar 2019. gadu, tas samazinājies par 8 %. Visvairāk patērētās zivju sugas bija brētliņas un siļķes (avots: EUMOFA). Pastāvīgie patērētāji jeb tie, kuri vismaz reizi mēnesī uzturā lieto zvejniecības un akvakultūras produktus, galvenokārt ietilpst divās vecuma grupās, proti, 40–45 un virs 55 gadiem. Kā Latvijā, tā arī visās 28 ES dalībvalstīs jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem zivis patērē mazāk. Šajā kategorijā pastāvīgie patērētāji patērē 64 % no kopējā patēriņa, kas

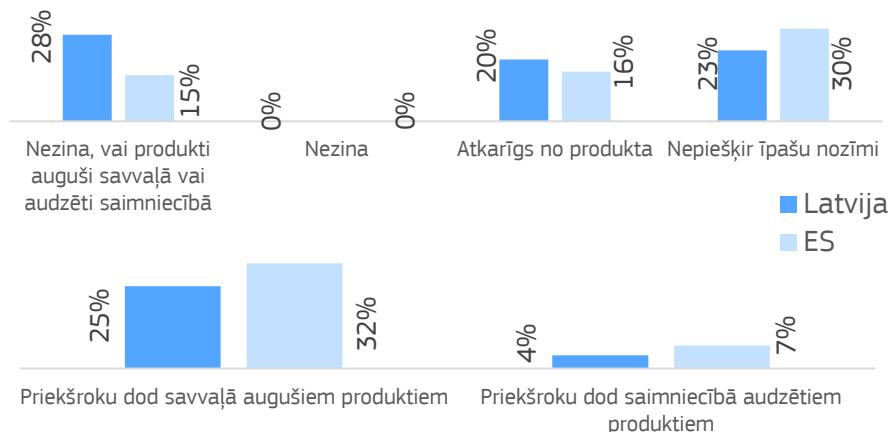
ir mazliet mazāk salīdzinājumā ar ES līmeni (67 %, ieskaitot patēriņu AK). Latvieši lielākoties patērē svaigus un kūpinātus produktus; bet neiekas zivju patēriņš (66 %) ir mazliet zemāks salīdzinājumā ar patēriņu ES līmenī (68 %, ieskaitot patēriņu AK) (avots: EUMOFA, “ES patērētāju ieradumi attiecībā uz zvejniecības un akvakultūras produktiem”, 2017. g.).

22,89 kg
uz iedzīvotāju dzīvsvara ekvivalentā
(2020. gads, avots: EUMOFA)

Pirkšanas faktori (avots: Eurobaromets, 2021. g.)

Priekšroka tiek sniegta savvaļā vai saimniecībās audzētiem produktiem (avots: Eurobaromets, 2021. g.)

VALSTS DATI EUMOFA

IZKRĀVUMI

Apjomi un vērtības ir apkopotas no Eurostat sadaļas "Fishery" ("Zvejniecība").

Dati ir pieejami, balstoties uz ikgadējiem rādītājiem, tie ir izklāstīti vienkāršās un paplašinātās tabulās, kā arī ir pieejama liela apjoma failu lejupielādes opcija.

PIRMĀS PĀRDOŠANAS

Apjomi un vērtības ir apkopotas no Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta sniegtajiem datiem, balstoties uz iknedēļas un ikmēneša rādītājiem.

Iknedēļas dati tiek pārraudzīti, atlasot 6 galvenās komerciālās sugas un 3 tirdzniecības vietas (lai redzētu pilnu sarakstu, klikšķiniet [šeit](#)).

Ikmēneša dati ietver visas Latvijas tirdzniecības vietās pārdotās sugas.

Gan iknedēļas, gan ikmēneša dati ir izklāstīti vienkāršās un paplašinātās tabulās, kā arī ar opciju lejupielādēt liela apjoma failus. Attiecībā uz ikmēneša pirmo pārdošanu īpašās paplašinātās tabulās ir pieejami arī atsevišķi dati, kā arī ir pieejama liela izmēra failu lejupielādes opcija.

IMPORTS UN EKSPORTS

Apjomi un vērtības ir apkopotas no Eurostat COMEXT datubāzes. Šie dati aptver visu zvejniecības un akvakultūras produktu tirdzniecības plūsmas atbilstoši valsts muitas uzrādītajai informācijai.

Dati ir pieejami, balstoties uz ikmēneša un ikgadējiem rādītājiem, tie ir izklāstīti vienkāršās un paplašinātās tabulās, kā arī ir pieejama liela apjoma failu lejupielādes opcija.

AKVAKULTŪRA

Apjomi un vērtības ir apkopotas no Eurostat sadaļas "Fishery" ("Zvejniecība") un apvienotas ar FAO datiem.

Dati ir pieejami, balstoties uz ikgadējiem rādītājiem, tie ir izklāstīti vienkāršās un paplašinātās tabulās, kā arī ir pieejama liela apjoma failu lejupielādes opcija.

VAIRUMTIRDZNICĪBA

Dati nav pieejami.

PĀRSTRĀDE

Dati ir apkopoti no Eurostat PRODCOM datubāzes. Tie aptver ražotāja apjomus un vērtības attiecībā uz zvejniecības un akvakultūras produktiem, kas valstī pārdoti pēc tam, kad no svaigām izejvielām ir pārveidoti galaproduktā.

Dati ir pieejami, balstoties uz ikgadējiem rādītājiem, tie ir izklāstīti vienkāršās tabulās, kā arī ir pieejama liela apjoma failu lejupielādes opcija.

PATĒRIŅŠ

Mazumtirdzniecības cenas 7 atlasītajām galvenajām komerciālajām sugām ik mēnesi tiek apkopotas, balstoties uz Zemkopības Ministrijas Zivsaimniecības departamenta sagatavoto informāciju. Lai redzētu pilnu sarakstu, klikšķiniet [šeit](#).

Vidējās iknedēļas cenas ir izklāstītas vienkāršās un paplašinātās tabulās, kā arī ir pieejama liela apjoma failu lejupielādes opcija.